

[Johan Philipsen.]

økonomiske politik, som jeg kunne have ønsket anderledes, men der er stort set ført en særdeles fornuftig politik. Det er heller ikke rigtigt at stille det sådan op, at det er nettolånoptagning af udenlandske lån på 800 mill. kr. over de kommende 8 år. Det er ikke situationen. Man kan ikke stille regnskabet så enkelt op. Det er netto-ly- optagning af udenlandske lån, og de i øvrigt løbende lån skal på normal vis afdrages. I øvrigt indeholder elværkernes nuværende økonomiske politik, at der opspares mere end normalt i henhold til, hvad man finder det fornuftigt af varighedsgrunde at afskrive på disse anlæg. Vi er altså langt inde i en politik, som det danske samfund kan være særdeles godt tjent med. Det, vi kan diskutere, er altså småting; det er i yderværkerne.

Jeg har hermed anholdt udtrykket „en uheldig økonomisk politik“.

Stæhr Johansen: Jeg takker for ministerens svar, men vil dog gerne have lov til at sige så meget, at nogen absolut enighed inden for elværkerne er jo ikke til stede. Der er derfor også spørgsmål, som jeg mener — hvad jeg også gav udtryk for — at man må drøfte i udvalget.

Jeg rettede et enkelt spørgsmål til ministeren, som for mig spiller en meget stor rolle, nemlig at det forhåbentlig er forudsætningen for denne lov, at det er frivilligt for de forskellige elværker, om de vil gå ind i denne låneforening eller ikke, således at der ikke ved lovforslagets vedtagelse kommer til at foreligge en tvangssituation for elværker, der måske er betænkelige ved at gå ind i denne låneforening.

Bækgaard: Blot en bemærkning til det ærede medlem hr. Johan Philipsen, der kritiserede, at jeg havde brugt udtrykket „en uheldigt ført økonomisk politik“. Nu gik jeg egentlig ud fra, at det ærede medlem ikke boede længere fra Jylland, end at han forstod jysk. Jeg har netop ikke rettet min udtalelse direkte mod elværkerne, men mod regeringen. Det tror jeg det ærede medlem kan læse i fortrykket.

Indenrigsministeren (Hans Hækkerup): Kun den bemærkning til det ærede medlem hr. Stæhr Johansen, at jeg mener, at jeg i

første omgang besvarede spørgsmålet derhen, at det er givet, at den eventuelle lov kommer til at hvile på frivillig basis, for så vidt angår elværkernes indtræden eller ikke-indtræden.

Det ærede medlem hr. Bækgaard klarede sig over for det ærede medlem hr. Johan Philipsen ved at sige, at det var regeringen, han skød på. Han er velkommen. Han ødelægger os såmænd ikke.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Ditlevsen: Da der er fremsat ønske om udvalgsbehandling, foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om bekæmpelse af kønssygdomme.

(Lovforslaget (nr. 67) findes i tillæg A. sp. 933, fremsættelsen i tidenden sp. 1886).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Albertsen: Da det ærede medlem hr. Boye Hansen er bortrejst, skal jeg på hans vegne knytte nogle bemærkninger til det lovforslag, som den højtærede indenrigsminister her har fremsat, og anbefale de ændringer, som lovforslaget indebærer.

Dette, at de pågældende straffebestemmelser og det pågældende område ved denne ændring overføres fra justitsministeriets område, straffeloven, til den lovgivning, der sorterer under sundhedsstyrelsen og dermed under indenrigsministeriet, er i sin udformning og sin standpunkttagen rigtig. Det spørgsmål, der måske kunne melde sig i så henseende, er, om man i en lovgivning, der har tilknytning til sundhedsstyrelsens virke, skal have straffebestemmelser. Det kan man måske være lidt forbeholden over

[Albertsen.]

for, men samtidig må det erkendes, at netop den foreslåede ændring indebærer en mildnelse af de straffebestemmelser, der hidtil har været gældende vedrørende smitte med kønssygdomme. Det er en betragtelig mildnelse, der foregår, idet strafmaksimum nedsættes fra 4 år til 2 år. Ydermere vil det, hvor der er tale om uagtsom smitte, ofte være muligt at klare sagen med et bødeforlæg. Nærværende lovforslag er altså i sit sigte rigtigt, og jeg kan altså anbefale de foreslåede ændringer.

Jeg vil imidlertid gerne fremføre et par principielle betragtninger. Det ville måske være hensigtsmæssigt, om man i sundhedsstyrelsen og indenrigsministeriet overvejede muligheden for, at vi i stedet for en speciel lovgivning alene for kønssygdomme og én for epidemiske sygdomme fik en fælles epidemilovgivning. Jeg tror, at når der her i landet i forbindelse med debatten om problemer af denne art ofte anlægges en moraliserende og vel ikke så sjældent endda fordømmende tone, når det drejer sig om medborgere, som bliver ramt af de sygdomme, vi her drøfter, hænger det måske netop sammen med, at vi har en lovgivning, der alene tager sigte på disse problemer. Hvis vi fik en fælles lovgivning vedrørende de epidemiske sygdomme, var det muligt, at noget af den tone, der ofte fornemmes i debatten om disse problemer, ville forsvinde.

Jeg har haft lejlighed til at drøfte spørgsmålet med folk, der i embeds medfør har med disse ting at gøre, og der er over for mig anført den betragtning, at vi egentlig på dette felt i Skandinavien indtager et særstandpunkt i forhold til andre lande. Det er endog blevet karakteriseret således af vel nok en af de største kapaciteter på dette område, at vi her i Skandinavien næsten befinder os som i den sorteste middelalder i henseende til den holdning, vi indtager, sammenlignet med de fleste andre lande. Hvorvidt dette standpunkt er helt korrekt, skal jeg ikke kunne sige; jeg nævner det kun som udtryk for den pågældende fremtrædende embedsmands opfattelse.

Når man tænker på hele det straffeapparat, der sættes i gang, den forfølgelse, der måske endog kan være tale om, kan man vel nok stille sig selv det spørgsmål, om det egentlig er så meget værd i praksis. Jeg kan

i denne forbindelse meddele, at efter hvad der er oplyst over for mig af Københavns sædelighedspoliti, blev der i 1964 i medfør af denne lovgivning indledt strafforfølgning over for 3 personer, og sagen blev frafaldet i de to tilfælde; kun i ét tilfælde blev der tale om straf efter de hidtil gældende lovbestemmelser. Det vil altså sige, at det er overordentlig beskedent og begrænset, men alligevel har man hele dette apparat.

Jeg mener, det vil være rimeligt at overveje, om man ikke skulle anlægge et pædagogisk og forebyggende synspunkt snarere end det fordømmende og straffende, som hidtil har præget holdningen og præget administrationen. Jeg tror, det ville være nyttigt — måske den højtærede indenrigsminister kunne overveje det sammen med sin kollega, undervisningsministeren — med en effektivisering af seksualundervisningen i hele landet. Det er jo ikke ukendt, at der er et stort antal kommuner, hvor en sådan undervisning ikke finder sted. Det er også et spørgsmål, om netop problemet i skolerne bliver omtalt på en sådan måde, at det giver en virkelig viden, som kan være med til at forhindre, at ikke mindst unge mennesker får kønssygdomme.

Det er jo et ganske betragteligt antal medborgere, der får disse sygdomme; det drejer sig om en lille halv snes tusinde om året, og det er klart, at et tal af denne størrelse må give anledning til alvorlige overvejelser. Der er i øjeblikket undersøgelser i gang, hvor igennem man søger at konstatere, i hvilket omfang de pågældende sygdomme berører ikke mindst unge mennesker, og det er meget naturligt, at man beskæftiger sig dermed, idet vi fra sædelighedspolitiets virksomhed i København ved, at det i aldeles overvejende grad er de helt unge, der rammes. Gennemsnitsalderen ligger omkring 20-21 år. Men statistikken arbejder i øjeblikket kun med alle de medborgere mellem 15 og 64 år, der får disse sygdomme, og så dem over 64 år. Det er klart, at de 99,5 pct. hører under den første gruppe. Jeg tror, det ville være nyttigt, om man fik en mere nøjagtig statistik på dette felt.

Heldigvis er det således, at de moderne helbredelsesmidler har gjort det lettere at helbrede disse sygdomme; men jeg tror, at der stadig væk hersker en ikke ringe uviden-

[Albertsen.]

hed samtidig med den før nævnte moralske fordømmelse.

Jeg anbefaler lovforslaget og beder den højtærede indenrigsminister om at overveje dels — sammen med undervisningsministeren — en effektivisering af seksualundervisningen med særligt henblik på disse problemer, dels en koordinering af lovgivningen på epidemiområdet, hvilke 2 ting vil betyde en mindskelse af det strafbetonede og fremme af det forebyggende.

Nathalie Lind: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Thisted Knudsen, er forhindret i at være til stede, skal jeg knytte nogle bemærkninger til dette lovforslag.

Da loven sidst blev revideret i 1960, var det tanken, at den skulle have været forelagt til revision i 1962, og i sin fremsættelsestale kom den højtærede indenrigsminister også ind på, at det skyldes en beklagelig fejltagelse, at det ikke er sket. Ser vi på den udvikling, der er sket inden for dette område, må jeg medgive, at ulykken ikke er så stor, for det, der vel kunne have været tale om, var, at man skulle have fastholdt den skærpede lov, vi fik i 1947. Det fremsatte lovforslag går ikke alene ud på en fuldstændig uændret forlængelse indtil folketingsåret 1969-70; der er forskellige ændringer, man foreslår indført i dag.

Foruden de processuelle ændringer, som er foranlediget af ændringerne i retsplejeloven af 1961, og som jeg ikke skal gøre nogen bemærkninger om, er der de forskellige straffelovsovertrædelser. Man foreslår i lovforslaget simpelt hen at ophæve visse paragraffer i straffeloven, som så erstattes med en mere generel bestemmelse i den foreslåede nye § 22 i kønssygdomsloven.

Hvad reglen i straffelovens § 200 angår, foreslås den ophævet i det den 20. januar 1965 fremsatte forslag til lov om ændring i borgerlig straffelov. Den går ud på, at en person, som er dømt enten som forsømmelig forsørger, eller som må antages at være hengiven til lediggang, kan få et tilhold af politiet om at søge lovligt erhverv. Vi kommer altså ind på disse forhold i forbindelse med behandlingen af straffelovsforslaget, men jeg vil dog alligevel med den givne anledning, da det også vedrører denne lovgivning, udtale min glæde over, at man vil

ophæve disse regler om tilhold. Man må betænke, at man også har brugt disse regler over for betinget domfældte, hvorved man tit har vanskeliggjort arbejdet på at bringe sådanne dømte tilbage til et normalt liv i samfundet.

Den foreslåede § 22, stk. 1, om at nedsætte strafferammen fra maksimum 4 år indtil 2 år, begrundes ifølge bemærkningerne med, at domspraksis i de senere år ikke har udvist straffe af en sådan højde, at det nærmede sig maksimumstraffen. Jeg kan ikke bestemt sige, om det er 2 eller 3 år, vi skal gå ned på, men jeg vil gerne understrege, at det ikke må blive sådan, at man får det indtryk, fordi strafferammen lempes, at der ses mildere på disse forhold. Jeg mener ikke, at det er straf, der i sig selv er afgørende med hensyn til, om udbredelsen af kønssygdomme bliver større eller mindre, men jeg synes, at man skal være opmærksom på, at når lovens principale straffebestemmelse kun omhandler den, som vidende om at lide af en smittefarlig kønssygdom er med til at udbrede kønssygdommen, er det efter min mening alligevel en meget alvorlig forbrydelse, der begås.

Ser man på den udvikling, der er foregået i de senere år, og som står omtalt i bemærkningerne til lovforslaget, er det sørgeligt at konstatere, at medens man i en periode troede, at syfilis faktisk var en sygdom, vi så at sige ikke havde her i landet, er der sket en så uhyggelig stigning fra 1958 til 1962, at vi har fået 359 flere tilfælde. For gonorrés vedkommende er stigningen 438, men procentvis er forskellen endnu større, da vi har omkring 7.000 til 8.000 tilfælde af gonorré om året.

Jeg har prøvet at undersøge, om der fandtes nærmere oplysninger om, i hvilke aldersgrupper denne stigning i kønssygdommene falder, og hvorledes den er fordelt på køn. Sundhedsstyrelsen har oplyst efter de meddelelser, den har fået fra de venerologiske klinikker, nogle tal vedrørende erhvervet syfilis. Det viser sig, at vi i 1958 var så langt nede, at der i aldersgruppen 15-19 år var 8 mænd og 1 kvinde, der havde syfilis, men i dag er vi oppe på, at 39 mænd og 20 kvinder er behandlet for erhvervet syfilis. Denne statistik gælder for 1962. Yderligere er tallet for mændenes vedkommende steget 6 gange, men for kvindernes

[Mathalie Lind.]

vedkommende er der tale om en stigning på 14 gange. Det har ikke været muligt at få en tilsvarende oplysning vedrørende gonorré, idet man, så vidt jeg ved, først i slutningen af 1962 er begyndt en speciel statistik for disse tilfælde.

Jeg kan slutte disse bemærkninger med at sige, at jeg ikke mener, at vi gennem strafferegler i den forstand kan hindre udbredelse af kønssygdomme, men at det må ske gennem en højere grad af oplysning. Jeg synes også nok, den stigning, der er sket for de unges vedkommende, kan tilskynde os til at overveje, som også den ærede ordfører for socialdemokratiet sagde, om der i skolerne gives de rigtige oplysninger i forbindelse med seksualundervisningen. Det er et spørgsmål, som må tages op.

Loven foreslås revideret igen i folketingsåret 1969-1970. Jeg håber, det vil være muligt at sætte ind med forebyggende foranstaltninger, således at man måske på det tidspunkt kan indlede en mere realitetsbetonet drøftelse af, om vi skal fastholde den hidtil fulgte linje i lovgivningen.

Langkilde: Fremsættelsen af det foreliggende lovforslag skyldes jo den eksisterende revisionsbestemmelse i den gældende lov. Ifølge denne revisionsbestemmelse skulle loven ganske vist have været til revision i samlingen 1962-63, men som omtalt i den højtærede ministers fremsættelsestale er der sket en ekspeditionsfejl, som har ført til, at loven først nu kommer til behandling her i samlingen 1964-65.

Man kan sige, det er en lidt forsmædelig ting, at netop en lov, der foreskriver andre så rigoristiske midler og behandling, ikke selv kommer til behandling som forudsat i loven. Så vidt jeg er orienteret, er det første gang eller i hvert fald en af de allerførste gange, at en lov med en revisionsbestemmelse ikke rettidigt er blevet fremsat. Det er formentlig statsministeriet, det påhviler at holde øje med dette, men man kunne jo egentlig spørge, om det nu, da vi har justitsministeriets lovkontor, ikke var naturligt, at der dér foregik en vis samlet kontrol med, at sådanne lovforslag blev fremsat rettidigt.

Men andet end rent formel betydning, ordensmæssig betydning, har forglemmelsen ikke, medmindre man netop havde tænkt sig, at lovens rigoristiske bestemmelser skulle have været lempet, og det er jo ikke den højtærede ministers mening; jeg tror, man må være enig med ham i, at der ikke med den stigning, der er sket i antallet af tilfælde, ikke mindst på syfilisområdet, er noget grundlag for at lempe lovens regler, og der er jo åbnet mulighed for, at man kan vende tilbage til problemet ved den revisionsbestemmelse, som er foreslået indsat om, at loven genoptages til behandling i samlingen 1969-70.

Man må vist sige, at loven, sådan som den administreres, virker godt. Jeg tror også, at den administreres fornuftigt af embedslægevæsenet. Det mest rigoristiske middel, man har i loven, er jo reglen om tvangsindlæggelse til behandling, og det er min opfattelse, at dette middel overhovedet meget sjældent anvendes. Hvor sjældent eller hvor meget det anvendes, ved jeg ikke, men det ville i og for sig interessere mig til belysning af reglens betydning at få at vide, om den overhovedet anvendes i noget videre omfang.

Den centraliserede eftersporning af smitte-tilfælde gennem embedslægerne har vel i og for sig en særlig stor betydning i dag, fordi de nye lægemidler har medført, at visse af sygdommene, i hvert fald gonorré, i højere grad er symptomfri, og det derfor er meget afgørende, at man kan foretage en centraliseret eftersporning.

I 1947 havde man en vældig diskussion og også afstemninger om spørgsmålet om, hvorvidt de privat praktiserende læger skulle kunne udføre arbejdet vederlagsfrit; men udviklingen på sygekasseområdet har jo gjort denne diskussion helt overflødig.

Den højtærede minister har benyttet lejligheden, da loven skulle til revision — hvis ikke det ligefrem er ønsket om nyskabelser, der har medført, at man blev opmærksom på, at den skulle til revision — til at foreslå nogle nye straffebestemmelser i forbindelse med det af den højtærede justitsminister fremsatte forslag til ændring af borgerlig straffelov; det er de bestemmelser, som er indeholdt i §§ 256-259 i straffeloven om overførelse af smitte. Det nye er altså, at

[Langkilde.]

de eksisterende, lidt forældet udformede bestemmelser i straffeloven samles i én bestemmelse i denne lov.

Den tendens, der har været til at splitte straffeloven op og overføre visse straffebestemmelser til særlovgivningen, kan man vel nok af systematiske grunde beklage en smule, men større praktisk betydning har det vel, at disse sager gøres til politisager og altså behandles uden medvirken af domsmænd, uagtet der jo kan idømmes straf af fængsel op til 2 år. Vi har imidlertid ikke fra vor side noget imod, når den højtærede minister anser det forsvarligt også af principielle grunde, at gøre dette.

Sluttelig en principiel bemærkning om det lovgivningstekniske. Det foreliggende lovforslag henviser i indledningen kun til hovedloven af 4. juni 1947, medens ændringslovene af 1949, 1954, 1959 og 1960 ikke nævnes i teksten eller i bemærkningerne. Det skyldes formentlig et ønske om at lette eller undgå en belastning af teksten med disse mange henvisninger, og det er jo et prisværdigt ønske. Men i det foreliggende tilfælde har denne prisværdige bestræbelse ført til, at loven har fået en større utilgængelighed for en læg læser. Ændringsforslaget medfører jo f. eks. bortfald af bestemmelsen i § 21, stk. 2, 4. pkt. Denne bestemmelse fandtes ikke i 1947-loven, og det antydes intet sted i lovforslaget, i bemærkningerne eller i den højtærede ministers fremsættelsestale, hvornår denne bestemmelse er kommet ind i loven. Dette problem kan kun løses ved hjælp af Topsøe-Jensens lovregister, og det er jo ikke allemandseje rundt omkring som Højskolesangbogen og Holmblads billedbibel. Det vil jo faktisk sige, at den jævne mand ikke med det foreliggende lovforslag kan finde ud af, hvad der egentlig er gældende ret. Jeg synes alligevel, det er lidt beklageligt, at en måske i og for sig prisværdig bestræbelse for at forenkle har ført til større mangel på mulighed for at trænge ind i, hvad der er gældende ret.

Med disse bemærkninger skal jeg i øvrigt anbefale, at lovforslaget fremmes.

Grethe Philip: Da mit partis ordfører, det ærede medlem fru Else-Merete Ross, er forhindret i at være til stede, skal jeg på

hendes vegne fremsætte nogle få bemærkning til lovforslaget.

Under behandlingen i 1947 af loven til bekæmpelse af kønssygdomme blev der talt om den betydning, det har at give befolkningen tilstrækkelig oplysning om kønssygdomme. Ved de senere behandlinger og revisioner af loven har dette spørgsmål ikke været nævnt, muligvis fordi antallet af personer med kønssygdomme er gået betydeligt ned. Nu viser der sig igen en stigning, som især falder på de unge aldersgrupper. Jeg ville derfor være glad for i et udvalg at få lejlighed til nærmere at drøfte, om der gives befolkningen tilstrækkelig oplysning om de farer, som disse sygdomme medfører for dem selv og andre. I det radikale venstre mener vi, at det ikke vil være forsvarligt at lempe lovens regler, og vi kan derfor tilslutte os, at en revision af hele loven udskydes i 5 år.

På det radikale venstres vegne kan jeg tilsige en hurtig og velvillig behandling i udvalget.

Poul Dam: Der er ingen tvivl om, at det er nødvendigt, at denne lov forlænges, og også forlænges uden lempelser i forhold til de foranstaltninger, vi gennemførte i 1947, og som siden har fungeret til nogen nytte.

Det er et interessant og på mange måder ubehageligt forhold, at vi i de senere år har haft en tydelig stigning i antallet af tilfælde, og det er vel egentlig så barokt, at det hænger sammen med, at man en overgang havde en væsentlig forbedret behandling af kønssygdomme. Oplysningen byggede tidligere meget stærkt på et skrækmoment, og jeg tror, at dette skrækmoment er forsvundet fra folks bevidsthed, idet man i stedet har fået et kraftigt indtryk af — hvad der har stået i aviserne nogle gange — at der nu er fundet så udmærkede behandlingsmåder. Smitterisikoen bliver ganske givet taget meget mindre alvorligt nu end tidligere. Mange har f. eks. troet, at gonorré var en sygdom, som man meget let kunne blive helbredt for, og jeg tror, at denne så udbredte uvidenhed er væsentlig for den stigning, der er sket i de senere år.

Det er ikke i tilstrækkelig grad blevet kendt, at der er fremkommet, eller i hvert fald med større hyppighed optræder, resistente stammer af gonorrébakterier. Et

[Poul Dam.]

oplysningsarbejde på dette punkt måtte derfor på en eller anden måde sættes ind, for at man virkelig skulle få gavn af loven. Oplysningsarbejde tror jeg i det hele taget er noget meget vigtigt, naturligvis i forbindelse med skolernes seksualundervisning, men det er dog først og fremmest en noget senere aldersklasse, sådant oplysningsarbejde særlig må sigte imod.

De ændringer i loven, som her foreslås, kan man kun hilse med tilfredshed. Det drejer sig om en fornuftig teknisk ændring på visse punkter, og de bestemmelser, der er blevet overført fra straffeloven, er undergået en rimelig modernisering og en rimelig ændring af strafferammen.

Vi kan derfor tilsige støtte til lovforslagets gennemførelse.

Anne Feldt-Rasmussen: Da man i 1960 på ny udsatte revisionen af denne lov, havde man allerede konstateret en vis stigning i antallet af anmeldte kønssygdomme. Der er på ny indtrådt en stigning i de senere år, og det er konstateret, at denne stigning navnlig er sket inden for de unge aldersgrupper og blandt de homofile.

For antallet af anmeldte sygdomstilfælde er der tale om mere end en syvdobling. Jeg finder denne stigning alarmerende, og jeg vil gerne spørge den højtærede indenrigsminister, om der kan gøres endnu mere end hidtil i retning af forebyggelse ved hjælp af oplysning. Findes der muligheder for at nå disse særlig udsatte grupper og give dem yderligere oplysning? Særlig i betragtning af at selv de nyeste medikamenter ikke mere har den ønskede virkning som helbredelsesfaktor, synes jeg, der er grund til at sætte mest muligt ind på forebyggelse.

De uafhængige vil gerne støtte dette lovforslag.

Indenrigsministeren (Hans Hækkerup): Jeg vil gerne takke samtlige ærede ordførere for en venlig modtagelse af det foreliggende lovforslag.

Det ærede medlem hr. Albertsen fremførte nogle principielle synspunkter gående i retning af, at det måske ikke i det lange løb var rimeligt at opretholde en lovgiv-

ning specielt dækkende dette felt, men at dette område burde inddrages under den generelle epidemilovgivning, og således at straffensynet trådte i baggrunden til fordel for en indsats af en mere pædagogisk og forebyggende karakter. Det er et spørgsmål, som vi naturligvis kan drøfte i udvalget. Jeg føler mig ikke på forhånd overbevist om, at man ikke må have en særbehandling netop på dette område i forhold til den øvrige epidemilovgivning; men det er klart, at jeg er åben for en diskussion derom.

Jeg er naturligvis ked af, at det ærede medlem bruger det meget stærke udtryk, at vi på dette område befinder os i den sorteste middelalder; men det ærede medlem ynder jo en gang imellem at understrege sine synspunkter, og det kan have en udmærket agitatorisk virkning — det ved vi alle sammen, ikke mindst det ærede medlem.

Det ærede medlem fru Nathalie Lind nævnte lige i forbifarten, at der var sket en forglemmelse i indenrigsministeriet, og det ærede medlem hr. Langkilde borede energisk deri og fandt ekspeditionsfejlen forsmædelig. Må jeg på den højtærede handelsministers og egne vegne takke for, at man ikke drog statsretlige konsekvenser af den skete forglemmelse. Jeg skal drøfte med den højtærede justitsminister, om lovkontoret vil påtage sig på andre ministeriers vegne at holde øje med, om de gør, hvad de skal. Jeg tror ikke, justitsministeren bliver begejstret derfor; han har nok i sit eget — jeg ved, hvad jeg taler om.

Det ærede medlem fru Nathalie Lind var lidt i tvivl om, hvorvidt det var rigtigt, at man sænkede maksimumsstraffen fra 4 til 2 år, men af bemærkninger, det ærede medlem senere fremsatte principielt om hele problemet straf i denne forbindelse, forstod jeg, at betænkelighederne ikke var særlig dybtgående.

Det ærede medlem var meget glad for, at den højtærede justitsminister har foreslået en ophævelse af § 200 i straffeloven, pålægsparagraffen, om jeg må bruge det udtryk, og jeg vil gerne sige, at jeg skal viderebringe denne tak til den højtærede justitsminister, men tør måske bede det ærede medlem om at benytte lejligheden, når straffeloven kommer til behandling, til at gentage denne tak direkte til den

[Indenrigsministeren.]

højtærede justitsminister. Jeg ved af erfaring, at justitsministre trænger til mest mulig opmuntring.

Til det ærede medlem hr. Langkilde skal jeg sige, at vi naturligvis vil forsøge at fremskaffe oplysning om, i hvor vid udstrækning bestemmelsen om tvangsindlæggelse til behandling af personer angrebet af kønssygdom er bragt i anvendelse. Det må kunne oplyses ved henvendelse til embedslægerne.

Det ærede medlem gjorde en bemærkning om det lovtekniske. Det giver mig anledning til at sige, at det skal jeg i høj grad være opmærksom på. Det er klart, at hvis lovforslagets tekst blot havde bestået i en opremsning af forlængelsesbestemmelser, var det ligegyldigt, om de stod der. Men jeg giver det ærede medlem ret i, at når der ved en af bestemmelserne i mellemtiden er sket en lille ændring, kan meget tale for, at den lov skulle være nævnt i indledningen til lovforslaget.

Det ærede medlem fru Grethe Philip ønskede i et udvalg — og det samme, forstod jeg, ønskede det ærede medlem hr. Poul Dam — at diskutere spørgsmålet om, hvorvidt oplysningsvirksomheden på dette område er tilstrækkelig udbredt. Jeg forstod, at man i den forbindelse ønskede — det blev også nævnt af det ærede medlem hr. Albertsen — at diskutere, om man kunne intensivere seksualundervisningen i skolerne. Jeg er naturligvis særdeles villig til at drøfte disse spørgsmål.

Det ærede medlem fru Anne Feldt-Rasmussen, hvem jeg også takker for tilslutning, spurgte direkte, om det var muligt at forebygge gennem oplysning ved henvendelse — jeg forstod til den kreds af personer, det drejer sig om. Det tror jeg bliver meget svært. Det er meget tilfældigt, hvem der bliver ramt af disse sygdomme. Men det er klart, at det er et problem, som vi kan se på og diskutere.

Jeg takker for modtagelsen af lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Albertsen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om almindelig arbejderbeskyttelse. (Vedrørende lastning og losning af skibe).

(Lovforslaget (nr. 68) findes i tillæg A. sp. 863, fremsættelsen i tidenden sp. 1887).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Anker Jørgensen: Det lovforslag, som den højtærede arbejdsminister har fremsat om losning og lastning af skibe, er meget overskueligt og indeholder næppe særlige problemer; det går ud på at udvide arbejderbeskyttelseslovens bestemmelser til også at omfatte arbejdet med losning og lastning om bord i skibe. Som det er nu, omfatter loven jo kun arbejdet på land, mens arbejdet på skibene er underkastet skibstilsynet.

En lovændring er nødvendig, for at der kan udarbejdes et regulativ for losning og lastning, i hvert fald hvis et regulativ skal omfatte det samlede losnings- og lastningsarbejde. Det er ikke hensigtsmæssigt, at loven, som den er nu, begrænser sig til kajkanten.

Det har på forskellig måde vist sig uheldigt, at det omtalte havnearbejde sorterer under to væsener eller to institutioner, og med denne lovændring vil vi altså kunne komme frem til, at ét regulativ kan omfatte hele dette arbejde. Vi skal naturligvis være opmærksom på, at netop havnearbejde er et arbejde, der har en stor ulykkesrisiko, og dette til trods for at parterne sammen gør en stor indsats for, at ulykkesrisikoen nedsættes, bl. a. gennem havnearbejderskolen, som afholdes inden for rammerne af loven om uddannelse af ikke-faglærte. Jeg tror, det vil være rigtigt i denne forbindelse at understrege, at der allerede har fundet et ganske godt sam-